

Intervenció de Simona Levi a la cloenda de l'Assemblea Oberta de Periodistes celebrada l'11 de novembre de 2017 a la seu de la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC)

Voldria centrar la meua intervenció per veure des de l'activisme que podem fer per i amb vosaltres.

Puc aportar reflexions des de l'àmbit dels drets digitals i de la societat civil organitzada. En aquest sentit voldria aportar-vos algunes propostes per al vostre decàleg:

- En primer lloc, cal que reclameu el vostres drets d'autoria, però sense col·lisionar amb societat civil
- Reconeixement de les fonts quan volen
- Eines de protecció de les fonts i de vosaltres mateixos, els vostres equips de treball, les vostres comunicacions

Us agraeixo haver-me deixat participar de la feina que heu fet en aquesta jornada.

En moments difícils com aquests, amb clars retrocessos de les llibertats democràtiques i dels drets més bàsics com ara són la llibertat d'opinió, la llibertat d'expressió i d'accés a la informació, m'ha resultat molt valuós participar-hi, ja que tot el meu treball parteix, entre altres coses, del convenciment que l'aliança entre societat civil organitzada i periodistes és fonamental perquè puguem defensar i disseminar un relat verídic –i per tant útil– de la història en el moment en què la forjem.

La terrible precarització de la vostra professió i del vostre poder contractual repercuteix en la qualitat democràtica, perquè repercuteix en la vostra independència.

Les meves companyes, els meus companys i jo, com a ciutadanes, des de dins del cas Bankia o gestionant la Bústia de filtracions d'Xnet, hem pogut comprovar per part de governs, partits i alguns mitjans, la manipulació informativa sistemàtica de la informació que nosaltres mateixes havíem generat

a favor d'un relat que, moltes vegades, no és ni tan sols polític, sinó purament de conveniència comercial.

Mentre gairebé mai hem tingut problemes amb la majoria de periodistes amb els quals sí que col·laborem, hem tingut enormes problemes amb diversos mitjans del «mercant» –i utilitzo aquesta paraula amb intencionalitat– que proactivament esborren i ometen la col·laboració amb la ciutadania; ens hem adonat que qualsevol altre "font de notícies" tendeix a ser considerada un competidor en una òptica de monopoli de la informació, i, per tant, silenciada.

És aquí, jo crec, on hi ha un foc de descrèdit de la professió i de la proliferació de *fake news*. Per la nostra experiència, en realitat, és una professió plena de persones que, en condicions extremadament adverses, continuen creient en la funció social del periodisme, persones que investiguen i reporten de veritat i que saben la importància de la cooperació amb la ciutadania activa que és aliada del periodista.

Amb ells, amb aquest periodisme, com a societat civil de l'era digital, estem creant un nou contracte de col·laboració. En lloc de competir, col·laborar; cadascú des de les seves competències, ofici i habilitats.

Això impacta també en la distribució i difusió de la informació.

Jo no crec que la democràcia pugui ser una altra cosa que no sigui la vigilància ciutadana estructurada sobre les institucions. Amb aquest enfocament la col·laboració entre professionals de la informació i societat civil organitzada, que resol problemes i crea solucions, és clarament fonamental i necessària per capgirar la situació.

És important que es normalitzi el fet que per tot arreu la història la construeixen sovint les persones que prenen carta en afers on les institucions fan abandonament de funcions i l'escriuen i persones que reporten (els periodistes) i que obren esquerdes si fa falta si els mitjans convencionals traeixen el seu deure deontològic.

Aquí crec que és l'aliança que hem d'establir entre els professionals de la informació i la ciutadania, es basa en el reconeixement mutu i al mateix temps en donar-nos mitjans de protecció mútua contra el control i les retallades de la llibertat d'expressió i d'acció i la precarització.

En cooperació desmuntem un relat que vol una població passiva. Ho fem no només per dignitat i memòria històrica, també per donar ales a nous mecanismes que poden canviar les coses. A més a més, aquesta aliança és l'única que pot vigilar la veracitat de la informació. Així els periodistes són aliats de la gent i no vistos com el braç dels interessos del seu mitjà.

En aquest marc de reconeixement mutu i transparència per la informació i la seva veracitat, compartim també la renovada lluita per la protecció de les fonts i de qui en publica la informació, sobretot si és informació sensible que ataca l'estatu quo.

Amb Xnet portem anys lluitant per unes lleis justes de protecció dels alertadors combinades amb la protecció de qui publica, una protecció davant l'assetjament legal, físic i el xantatge econòmic.

El camí en aquest sentit no està exempt d'obstacles. Sense allargar-me gaire, només recordar un parell de fronts oberts en aquest àmbit:

- C's està disseminant lleis-parany que hem definit com a Lleis Stasi.
- D'altra banda a Europa, el 2016, arran del *cas Luxleaks* –que duia a judici un periodista i la seva font–, el Parlament Europeu va aprovar la directiva *Trade Secrets* que, tot i les seves excepcions, posa com a norma general el secret comercial per sobre de la llibertat d'informació. Hem de vigilar d'aprop la seva transposició.

Finalment cal dir que a Europa les últimes grans violacions de tots els drets relacionats amb la llibertat d'informació les hem vistes en els últims mesos en relació a Catalunya, juntament amb la violació de molts altres drets i llibertats.

La reacció del Govern central ha mostrat la manifesta necessitat per part de tota la població de tenir eines per poder garantir els seus drets fonamentals (que són, recordem, drets naturals garantits *per se* que no depenen –o no

haurien de dependre— de cap govern). Per això les eines per defensar els nostres drets han de ser autònomes de qualsevol tutela injustificada o arbitrària. També en relació amb el dret de generar i accedir a la informació. Internet proveeix moltes d'aquestes eines.

No és casual que refermi també l'ofensiva per la criminalització massiva d'internet. En això també hem de ser aliats. Els governs repressius inicien els estats d'exepció a Internet, per després avançar en la resta de la realitat. Ho hem vista clarament a Catalunya.

Aquesta criminalització salvatge l'hem de combatre conjuntament perquè un Internet neutral és fonamental per la vostra feina i per la democràcia. Això ho podem fer combatint algunes idees:

No és internet qui roba els drets d'autoria, és el contracte laboral que, amb un clar frau de llei, us priva dels drets d'autoria deixant-los en mans dels mitjans i entitats de gestió; no és internet que crea "odi", —com a molt el visibilitza i viralitza— és el concepte de "discurs de l'odi" que obre la porta a la censura criminalitzant "el discurs". Etc etc.

En poques paraules tenim un objectiu compartit: ser una societat democràtica i empoderada que accedeix a la informació i la gestiona per vigilar les seves pròpies institucions.

A això li diuen «Democràcia».

Seguim.

Simona Levi